

Karel Čapek

Povídky
z druhé
kapsy

Povídky z druhé kapsy

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Doporučujeme další e-knihy:
Karel Čapek – Povídky z jedné kapsy
Karel Čapek – Hovory s T. G. Masarykem
Karel Jaromír Erben – Kytice
Karel Hynek Mácha – Máj

Karel Čapek
Povídky z druhé kapsy – e-kniha
Copyright © Fragment, 2012

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

Ukradený kaktus

„Tak já vám povím,“ pravil pan Kubát, „co se mně letos v létě stalo. Byl jsem na letním bytě, jak už ty letní byty jsou: bez vody, bez lesa, bez ryb, vůbec beze všeho; ale zato je tam silně zastoupena lidová strana, okrašlovací spolek s čilým jednatelem, perletářský průmysl a poštovní úřad se starou a nosatou poštmistrovou; zkrátka je to tak jako všude jinde. Tedy když jsem se tam asi čtrnáct dní oddával blahodárným a hygienickým účinkům takové té ničím nerušené nudy, začal jsem věřit, že mne mají místní klepny a vůbec veřejné mínění nějak v prádle. A protože mé dopisy mně docházely nápadně dobře zalepené, až se celá obálka na rubu zrovna leskla arabskou gumou, řekl jsem si: Aha, někdo otvírá mou poštu; hrom do té poštmistrovské báby! To víte, tihle pošťáci prý dovedou rozlepit každou obálku. Počkej, řekl jsem si; a už jsem seděl a začal jsem svým nejúhlednějším písmem psát: Ty strašidlo poštmistrovské, ty nosatá fuchtle, ty kometo, ty treperendo zvědavá, ty zmije, ty rašple, ty ježibabo a tak dále, s úctou veškerou Jan Kubát. Poslouchejte, tahle čeština je bohatá a přesná řeč; jedním dechem jsem na ten papír vysypal čtyřiatřicet výrazů, kterých může přímý a počestný muž užít vůči každé dámě, aniž by se stal osobním nebo dotěrným; pak jsem to spokojeně zalepil, napsal jsem na obálku svou vlastní adresu a jel jsem do nejbližšího města dát to do schránky. Den nato běžím na poštu a strčím s nejlíbeznějším úsměvem hlavu do okénka. Paní poštmistrová, povídám, není tady pro mne nějaký dopis? – Já vás budu žalovat, vy ničemo, zadržela na mne paní poštmistrová s tím nejstrašnějším pohledem, který jsem kdy viděl. – Ale paní poštmistrová, povídám jí soucitně, snad jste nečetla něco nepříjemného? – A pak jsem raději ujel.“

„To nic není,“ pravil kriticky pan Holan, vrchní zahradník Holbenovy zahrady. „Tahleta lest byla příliš jednoduchá. Já bych vám mohl povídat, jak jsem nalíčil na toho zloděje kaktusů. To víte, starý pan Holben je náramný kaktusář, a jeho sbírka kaktusů, já nelžu, může mít cenu tři sta tisíc, když nepočítám unikáty. Na to si starý pán potrpí, aby ta sbírka byla veřejně přístupná. Holane, říká, to je ušlechtilá záliba, to se má v lidech živit. Ale já si zas myslím, když nějaký malý kaktusář vidí, řekněme, takového zlatého Grusona za dvanáct stovek, tak ho jen zbytečně bolí srdce, že ho nemá. Ale když to starý pán chce, nu dobrá. Ale tuhle vloni jsme začali pozorovat, že se nám ztrácejí kaktusy; a to ne nějaké ty na oko, co kdekdo chce mít, ale zrovna takové ty speciality; jednou to byl *Echinocactus Wislizenii*, podruhé *Graessnerii*, pak jedna *Wittia*, import přímo z Kostariky, pak jedna species nova, kterou poslal Frič, potom jeden *Melocactus Leopoldii*, unikát, který nikdo v Evropě neviděl už přes padesát let, a nakonec *Pilocereus fimbriatus* ze San Dominga, první kus, který kdy přišel do Evropy. Poslouchejte, ten zloděj musel být nějaký znalec! – To nemáte ponětí, jak starý pán zuřil. Pane Holbene, říkám mu, jednoduše své skleníky zavřete, a bude po ptákách. – A to zas ne, křičel starý pán, taková ušlechtilá záliba je pro všechny; musíte mně chytit toho prašivku zloděje; vyhodte hlídače, najměte nové, alarmujte policii a takové ty krámy. To je těžká věc; když máme třicet šest tisíc hrníčků, nemůžeme postavit ke každému jednoho hlídače. Tak jsem aspoň najal dva revírní inspektory od policie na penzi, aby dávali pozor; a zrovna tehdy se nám ztratil ten *Pilocereus fimbriatus* a zbyl nám po něm jenom důlek v pís-ku. Teda to jsem se dožral a začal jsem pást sám po tom zloději kaktusů.

Abyste věděli, tihle praví kaktusáři, to je něco jako sekta der-višů; já myslím, že jim místo fousů rostou ostny a glochidy, tak jsou do toho zažraní. U nás máme dvě takové sekty: Spolek kaktusářů a Sdružení kaktusářů; čím se od sebe liší, to nevím, – myslím, že jedni věří, že kaktusy mají nesmrtelnou duši, kdežto druzí jim přinášejí krvavé oběti; ale zkrátka ty dvě sekty se navzájem nenávidí a pronásledují se ohněm a mečem na zemi i v povětří.

Tedy jsem si zašel k předsedům těch dvou sekt a ve vší důvěrnosti jsem se jich zeptal, nemají-li nějaké zdání, kdo by – třeba z té druhé sekty – ty Holbenovy kaktusy mohl ukrást. Když jsem jim řekl, které vzácné kaktusy se nám ztratily, prohlásili s největší určitostí, že teda je nemohl ukrást žádný člen té nepřátelské sekty, protože tam jsou jenom takoví svrabaři, hudlaři a nezasvěcení, kteří nemají ani ponětí, co je to takový Wislizen nebo Graessner, neškuli *Pilocereus fimbriatus*; a co se týče jejich vlastních členů, že ručí za jejich poctivost a ušlechtilost; že ti nejsou schopni něco ukrást, ovšem krom nějakého toho kaktusu; ale kdyby někdo z nich takového Wislizena měl, že by ho jistě ukázal těm ostatním k uctívání a náboženským orgiím, ale o tom jim, předsedům, není nic známo. Načež oba ti ctihodní páni mně řekli, že kromě těchto dvou veřejně uznaných nebo trpěných sekt jsou ještě divocí kaktusáři, a ti prý jsou ze všech nejhorší; to jsou ti, kteří se pro svou náruživost nemohli snést s těmi umírněnými sektami nebo vůbec holdují různým bludům a násilnostem. A tihle divocí kaktusáři prý jsou schopni všeho.

Když jsem tedy u těch dvou pánů nepochodil, vylezl jsem na takový pěkný javor v našem parku a přemýšlel jsem. Já vám říkám, nejlíp se přemýšlí v koruně stromu; tam je člověk tak jaksi odpoután, trochu se to s ním houpe a přitom se díváte na všechno z vyššího stanoviska; já myslím, tihle filozofové by měli žít na stromech jako žluvy. A na tom javoru jsem si vymyslel takový plán. Nejdřív jsem si oběhl své známé zahrádky a povídám. Mládenci, nehnijou vám nějaké kaktusy? Starý pan Holben by je potřeboval na ty své pokusy. – Takhle jsem sehnal pár set marodů a přes noc jsem je nastrkal do Holbenovy sbírky. Dva dny jsem byl zticha, a třetího dne jsem dal do všech novin tuhle zprávu:

Holbenovy světoznámé sbírky ohroženy:

Jak se dovídáme, byla velká část jedinečných Holbenových skleníků zachváčena novou a dosud neznámou chorobou, zavlečenou nejspíše z Bolívie. Nemoc napadá zejména kaktusy, probíhá po nějaký čas latentně a pak se projevuje jako hniloba kořenů, krčku i těla. Jelikož se zdá, že

tato choroba je velmi nakažlivá a rychle se šíří dosud nezjištěnými mikrosporami, byly Holbenovy sbírky zavřeny.

Asi za deset dní – po těch deset dní jsme se museli skrývat, aby nás kaktusáři neroztrhali samými dotazy – jsem poslal novinám druhou zprávu:

Podaří se zachrániti Holbenovy sbírky?

Jak se dovídáme, určil profesor Mackenzie v Kew chorobu, jež vypukla ve světoznámých Holbenových sbírkách, jako zvláštní tropickou plíseň (Malacorrhiza paraguayensis Wild) a doporučil postříkovati zachvácené exempláře tinkturou Harvard-Lotsenovou. Dosavadní pokusy s tímto lékem, které se nyní ve velkém měřítku provádějí v Holbenových sbírkách, jsou velmi úspěšné. Harvard-Lotsenův roztok lze dostat i u nás v tom a tom závodě.

Když tohle vyšlo, seděl už jeden tajný v tom závodě a já jsem se uvelebil u telefonu. Za dvě hodiny mně telefonoval jen tajný: Tak pane Holan, už ho tu máme. – Za deset minut jsem držel za límec takového malého človíčka a třepal jsem jím.

Ale pane, protestoval ten človíček, co se mnou třepete? Já sem jdu jenom koupit tu známou Harvard-Lotsenovou tinkturu –

Já vím, povídám mu, jenže ona žádná není, tak jako není žádná nová nemoc; ale vy jste nám chodil krást kaktusy do Holbenovy sbírky, vy čerchmantský taškáři!

Zaplatpánbůh, vyhrkl ten človíček, tak ona žádná taková nemoc není? A já jsem deset nocí nespal strachem, že ji dostanou mé ostatní kaktusy!

Tak jsem ho za límec vynesl do auta a jel jsem s ním a s tím tajným do jeho kvartýru. Poslouchejte, takovou sbírku jsem ještě neviděl; ten človíček měl jediný kumbálek v podkroví ve Vysočanech, no, asi třikrát čtyři metry, v koutě na zemi deku, stoleček a židli, a to ostatní byly samé kaktusy; ale jaké exempláře a v jakém pořádku, to teda aby člověk pohledal.

Tak kterépak kousky vám ukradl, povídá ten tajný; a já jsem

koukal na toho taškáře, jak se třese a polyká slzy. Poslouchejte, řekl jsem tajemnému, ono to nemá takovou cenu, jak jsme mysleli; řekněte na direkci, že ten pán toho odnesl za padesát korun a že si to s ním vyřídím sám.

Když tajný odešel, povídám: Tak příteličku, nejdřív mně spakujte všechno, co jste si od nás odnesl. – Ten človíček vám mrkal, protože měl slzy na krajíčku, a šeptá: Prosím vás, pane, nemohl bych si to raději odsedět?

Nic, křičím na něj, nejdříve musíte vrátit, co jste nám nakradl. – Tak on vám začal vybírat jeden hrnčec po druhém a dával je na stranu; bylo jich asi osmdesát, – my jsme neměli ani ponětí, že nám toho tolik chybělo; ale nejspíš to odnášel už po dlouhá léta. Pro jistotu jsem se na něho rozkřikl: Co, tohle že je všechno?

Tu mu vyhrkly slzy; vybral ještě jeden běloučkový De Laitii a jeden corniger, dal je k těm ostatním a vzlykal: Pane, na mou duši, víc už jich od vás nemám.

To se ještě ukáže, hromoval jsem, ale teď mně řekněte, jak jste je od nás mohl odnášet.

To bylo tak, breptal a přitom mu takhle skákal rozčilením ohryzek. Já... já jsem si totiž vzal na sebe ty šaty...

Jaké šaty? křičím já. Tu se vám začervenal samými rozpaky a koktal: Prosím, ženské šaty.

Človíčku, divím se, a proč zrovna ženské šaty?

Protože, zajíkal se on, prosím, takové obstarožní ženské si nikdo pořádně nevšimne, a pak – dodával skoro vítězně – to přece dá rozum, že nikdo nebude z něčeho takového podezřívát ženskou! Pane, ženské mají všechny možné vášně, ale jakživ si nedělají sbírky! Viděl jste už někdy ženskou, která by měla sbírku známek nebo brouků nebo inkunábulí nebo takových věcí? Nikdy, pane! Ženské nemají tu důkladnost a – a – takovou tu náruživost. Ženské jsou tak děsně střízlivé, pane! Víte, to je ten největší rozdíl mezi námi a jimi: že jen my si děláme sbírky. Já si tak myslím, že vesmír je jenom sbírka hvězd; on je nějaký mužský bůh, a ten si dělá sbírku světů: proto jich je tak strašně mnoho. Hergot, kdybych já měl tolik místa a prostředků jako on! Víte, že si vymyslím nové kaktusy? A v noci se mi o nich zdá; třeba takový

kaktus, který má zlaté vlasy a hořcově modré květy – já ho nazval *Cephalocereus nympha aurea* Racek – já se totiž jmenuju Ráček, račte vědět; nebo *Mamillaria colubrina* Racek; nebo *Astrophytum caespitosum* Racek; pane, tady jsou takové zázračné možnosti! Kdybyste věděl –

Počkejte, přerušil jsem ho; a v čem jste ty kaktusy odnášel?

Prosím za řadry, řekl stydlivě. Ono vám to tak krásně píchá.

Poslouchejte, já už jsem neměl to srdce ty kaktusy mu vzít.

Víte co, řekl jsem mu, já vás dovezu k starému panu Holbenovi a ten už vám utrhne obě uši. – Lidi, to vám bylo, když se ti dva sčuchli! Celou noc zůstali ve skleníku, než obešli těch šestatřicet tisíc hrnčků. Holane, řekl mně starý pán, to je první člověk, který dovede ocenit kaktusy. A než uběhl měsíc, starý pan Holben s pláčem a žehnáním vypravil toho Ráčka do Mexika, aby tam sbíral kaktusy; oba svatosvatě věřili, že tam někde roste *Cephalocereus nympha aurea* Racek. Do roka jsme pak dostali takovou divnou zvěst, že pan Ráček tam zahynul krásnou a mučednickou smrtí. Přišel tam nějakým Indiánům na jejich posvátný kaktus Čikulí, který je, abyste věděli, vlastní bratr Boha Otce, a buď se mu nepoklonil, nebo jej dokonce ukradl; zkrátka milí Indiáni pana Ráčka svázali a posadili ho na *Echinocactus visnaga* Hooker, který je veliký jako slon a posetý ostny dlouhými jako ruské bajonety, následkem čehož náš krajan, odevzdán ve svůj osud, vypustil duši. Tak to je konec zloděje kaktusů.“

Povídka

starého kriminálního

„To nic není,“ řekl pan Jandera, spisovatel. „Honit zloděje, to známe; ale zvláštní je, když zloděj hledá, koho vlastně okradl. Abyste věděli, to se stalo mně. Tak tuhle jsem napsal povídku a dal jsem ji do tisku; a když jsem ji četl vytištěnou, obešlo mě takové nepříjemné tušení. Člověče, řekl jsem si, něco podobného jsem už někdy někde četl. Hrom aby do toho, komupak jsem tuhle látku ukradl? – Tři dny jsem chodil jako vrtohlavá ovce, a ne a ne na to přijít, od koho jsem si tu látku, jak se říká, vypůjčil. Konečně jsem potkal kamaráda a povídám mu: Člověče, tak se mně všechno zdá, že ta má poslední povídka je od někoho kradená. – To jsem přece poznal na první pohled, řekl kamarád, tos ukradl z Čechova. – Tu se mně zrovna ulevilo, a když jsem potom mluvil s jedním kritikem, říkám mu: Pane, to byste nevěřil, někdy člověk udělá plagiát a ani o tom neví; například má poslední povídka byla kradená. – Já vím, povídá ten kritik, ta je z Maupassanta. – Tak jsem si obešel všechny své dobré přátele; poslouchejte, jak se jednou člověk octne na šikmé dráze zločinu, tak neví, kdy přestat; představte si, tu jedinou povídku jsem ukradl ještě z Gottfrieda Kellera, Dickense, d’Annunzia, Tisíce a jedné noci, Charles Louis Philippa, Hamsuna, Storma, Hardyho, Andrejeva, Bandinelliho, Roseggera, Reymonta a celé řady jiných. Z toho je vidět, jak člověk zapadá do zla hloub a hloub.“

„To nic není,“ pravil odchrchlávaje pan Bobek, starý kriminálník. „To mě upomíná na jeden případ, kdy měli vraha, ale nemohli k němu najít žádnou vraždu. Totiž abyste si nemysleli, to se nestalo mně; ale já jsem půl roku bydlel v tom samém kriminále, kde předtím seděl ten vrah. To bylo v Palermu,“ vysvětloval

pan Bobek a skromně dodával: „Já tam byl jenom skrz nějaký kufr, který mně přišel do rukou na lodi, co jezdí z Neapole. Ten případ s tím vrahem mně vypravoval vrchní dozorce z toho domu; já jsem ho totiž učil hrát francefús, křížový mariáš a boží požehnání, taky zvané gotýsek; on to byl totiž moc pobožný člověk, ten dozorce.

Teda jednou v noci viděli poldové – oni v Itálii vždycky chodí po dvou – jak po via Butera, co vede k tomu smradlavému přístavu, ze vší síly pádí jeden člověk. Tak ho čapli, a porco dio, on má v ruce zkrvavenou dýku. To se rozumí, dovedli ho na policii, a teď, chlapče, řekni, kohos to zapích. Ten mládenec se dal do breku a povídá: Zavraždil jsem člověka, ale víc vám neřeknu; kdybych řekl víc, byli by nešťastní ještě jiní lidé. – A taky z něho víc nedostali.

To se ví, hned se začalo pátrat po nějaké mrtvole, ale žádná se nenašla. Tak nařídili prohlídku všech drahých zemřelých, kteří byli v tu dobu hlášeni jako nebožtíci; ale všichni, jak se ukázalo, zemřeli křesťansky na malárii a takové věci. Tu teda se znovu pustili do toho mládence. Udal, že se jmenuje Marco Biagio z Castrogiovanni a je truhlářský tovaryš; dále udal, že zasadil asi dvacet ran křesťanskému člověku a zabil ho; ale komu to udělal, že nepoví, aby nepřivedl do neštěstí ještě jiné lidi. A dost. Jinak jen volal na sebe boží trest a tloukl hlavou do země. Takovou lítost, říkal ten dozorce, jakživ nikdo neviděl.

To víte, tihle poldové nevěří člověku ani slovo; oni si řekli, že ten Marco třeba nikoho nezabil a jen tak lže. Tak poslali tu dýku na univerzitu, a tam řekli, že ta krev na té čepeli je z člověka a že to muselo propíchnout srdce. Prosím vás, já nevím, jak se to tak může poznat. No jo, ale co teď měli dělat: vraha měli, ale vraždu ne; a to přece nejde, postavit člověka na soud pro neznámou vraždu; víte, to musí být corpus delicti. Zatím se ten Marco pořád jenom modlil a brečel a prosil, aby už ho dali na soud, aby odpykal svůj smrtelný hřích. Ty porco, řekli mu, když chceš, aby tě mohla spravedlnost odsoudit, tak se musíš přiznat, koho jsi zabil; my tě nemůžeme jen tak pověsit; aspoň nám, ty zatracený mezku, jmenuj nějaké svědky. – Já sám jsem svědek, křičel ten Marco, a já odpřisáhnu, že jsem zavraždil člověka! – Tedy takhle to bylo.

Ten dozorce mně říkal, že on ten Marco byl takový hezký a hodný člověk; jakživi tam neměli takového hodného vraha. Číst neuměl, ale bibli měl pořád v ruce, třeba obráceně, a brečel do ní. Tak mu poslali takového dobráka pátera, aby ho duchovně posílil a přitom šikovně vyzpovídal, co a jak s tou vraždou. Ten páter vám chodil od toho Marca a otíral si oči; říkal, že jestli si to ten Marco ještě nějak nezkaží, tak jistě dojde veliké milosti; a že to je duše žíznící po spravedlnosti. Ale krom těch řečí a slz z něho ten páter taky víc nic nedostal. Ať mě pověsí, a basta, říkal ten Marco, abych už měl odpykanou tu svou těžkou vinu; spravedlnost musí být. – A takhle to trvalo přes půl roku, a pořád nikde se nenašla žádná přiměřená mrtvola.

Teda když už jim to bylo hloupé, povídal policejní prezident: Mordiáno, když ten Marco chce mermomocí viset, dejme mu tu vraždu, co se stala tři dny po jeho sbalení tamhle v Arenelle, jak tam našli tu zabitou bábu; vždyť je to ostuda, tady máme vraha bez vraždy a bez mrtvoly, a tam máme takovou pěknou a vyslovenou vraždu bez pachatele. Dejte to nějak dohromady, když ten Marco chce být odsouzen, tak mu to může být jedno zač; a my se mu všelijak odměníme, když se přizná k té bábě. – Tedy tohle nabídli tomu Marcovi a slibovali mu, že za to jistě dostane v nejkratší době provaz a bude mít pokoj. Ten Marco chvílku váhal a pak prohlásil: Ne, když už jsem svou duši ztratil zločinem vraždy, tak ji neobtěžím ještě takovými smrtelnými hříchy, jako je lež, podvod a křivé svědectví. – Takový to byl, pánové, spravedlivý člověk.

Teda takhle to dál nešlo; teď už v tom kriminále mysleli jen na to, jak by se toho zatraceného Marca zbavili. Víte co, řekli tomu žaláříkovi, udělejte to nějak tak, aby mohl utéci; na soud ho poslat nemůžeme, to by bylo jen pro ostudu, a pustit ho na svobodu, když se nám přiznává k vraždě, to taky nejde; koukejte, ať se ten dio cane maledetto nějak nenápadně ztratí. – Teda poslouchajte, od toho dne posílali toho Marca bez průvodu pro pepř a pro nitě; jeho cela byla ve dne v noci dokořán a ten Marco po celý den běhal po kostelích a po všech svatých, ale večer vám to natíral s vyplazeným jazykem, aby mu v osm hodin nezavřeli vrata kriminálu před nosem. Jednou je naschvál zavřeli dřív; a on

vám dělal takový randál a tak tloukl na vrata, že mu museli otevřít, aby mohl do své cely.

Tak jednou večer povídá ten dozorce Marcovi: Ty porca madonna, dneska tu spíš naposledy; když se nechceš přiznat, koho jsi zabil, tak my tě, ty bandito jeden, odtud vyhodíme; jdi si k čertu, aby tě potrestal. – Té noci se ten Marco na okně své cely oběsil.

Poslouchejte, on ten páter sic říkal, že když někdo spáchá sebevraždu z výčitek svědomí, může být přes ten těžký hřích spasen, protože umřel ve stavu účinné lítosti. Ale nejspíš to ten páter nevěděl docela jistě, nebo je ta otázka dosud sporná; zkrátka věřte mně, že ten Marco v té cele strašil. Totiž to bylo tak: když někoho do té cely zavřeli, tak vám v tom člověku procitlo svědomí a on začal litovat svých skutků, dělal pokání a úplně se obrátil. To se ví, nebylo to u každého za stejnou dobu: pro přestupek to bylo za noc, pro přečin za dva nebo za tři dny a pro zločin to trvalo třeba tři neděle, než se trestanec obrátil. Nejdýl to vydrželi kasaři, defraudanti a vůbec ti, co dělají velké peníze; já vám říkám, velké peníze nějak zvlášť zatvrzují nebo jaksi ucpávají svědomí. Nejúčinnější to vždycky bývalo ve výroční den smrti Marcovy. Tak oni tam v Palermu z té cely udělali takovou jako korekci, víte?, totiž zavírali tam trestance, aby litovali svých skutků a obrátili se. To víte, někteří mají u policie protekci a některé ty lumpy poldové vůbec potřebují; to se rozumí, že tam každého nezavřeli a sem tam si někoho nechali neobráceného; já myslím, že se někdy od těch velkých gaunerů taky nechali podmazat, aby je nedávali do té divotvorné korekce. Ona už ani v zázracích není žádná poctivost.

Teda tak mně to, páni, povídal ten dozorce v Palermu, a kolegové, co tam byli, mně to dosvědčovali. Byl tam zrovna jeden anglický námořník, skrz výtržnost a rvačku; tak ten Briggs šel rovnou z té cely na Formosu jako misionář, a jak jsem později slyšel, došel tam mučednické smrti. To vám bylo zvláštní, žádný dozorce vám nechtěl do té Marcovy cely strčit ani prst; tak se báli, že by ta milost třeba na ně přišla a oni by litovali svých skutků.

Teda toho vrchního dozorce, jak jsem vám už povídal, jsem učil hrát některé ty pobožnější hry. Ten se vám vztekal, když pro-

hrával! Ale když mu jednou padala už tuze špatná karta, tak se dožral a zavřel mě do té Marcovy cely. Per Bacco, křičel, já tě naučím! No, já jsem si lehl a usnul jsem. Ráno si mne ten dozorce zavolal a povídá: Tak co, obrátil ses? – Já o ničem nevím, si-gnore comandante, povídám mu; já jsem spal jak dudek. – Tak marš zpátky, křičel na mě. – Ale co vám budu dlouho povídat: tři neděle jsem by v té cele, a pořád nic; žádná lítost na mě nepřišla. A tu ten dozorce nad tím začal kroutit hlavou a povídá: Vy Češi musíte být strašní neznabozi nebo kacíři, že to na vás nemá žádný účinek! A pak mně hrozně vynadal.

A vidíte, od té doby Marcova cela vůbec přestala účinkovat; ať tam strčili koho chtěli, neobrátil se ani dost málo ani se nepolepšil ani nelitoval, no dočista nic; zkrátka přestalo to fungovat. Prokrindapána, to vám byl z toho kravál; mne hnali na direkci, že jsem jim to tam pokazil a kdesi cosi. Já jsem jenom krčil rameny; copak jsem za to mohl, no ne? Tak mně dali aspoň tři dny temnou komoru, prý za to, že jsem tu celu poškodil.“